

UMEÅ UNIVERSITET

HANDLÄGGNINGSORDNING FÖR STUDIEVÄGLEDNING

Typ av dokument:	Handläggningsordning
Datum:	år-månad-dag
Dnr:	FS 1.1-2548-18
Beslutad av:	Rektor
Giltighetstid:	20-06-23 och tillsvidare
Område:	Utbildning och forskning
Ansvarig förvaltningsenhet:	Studentcentrum
Ersätter dokument:	Mål och lokala föreskrifter för studievägledning, dnr 102-437-07 fastställd av rektor den 19 februari 2008

UMEÅ UNIVERSITET

Innehåll

1.	Beskrivning.....	3
2.	Bakgrund	3
3.	Definitioner och avgränsningar	3
4.	Allmänna riktlinjer för studievägledning	4
5.	Ansvar	4
5.1	Övergripande ansvar	4
5.2	Universitetsgemensam studievägledning	5
5.3	Lokal studievägledning	5
6.	Studievägledares kompetens	6
7.	Uppdragets omfattning.....	6

UMEÅ UNIVERSITET

1. Beskrivning

Här beskrivs hur studenter och personer som avser påbörja en utbildning ska ges tillgång till studievägledning i enlighet med högskoleförordningen (1993:100). För att säkra en likvärdig kvalitet och tillgänglighet för hela universitetet definieras studievägledarrollen samt vilka ansvarsområden som studievägledare har på de olika organisatoriska nivåerna.

2. Bakgrund

I högskoleförordningen (1993:100) fastslås att universitet ska ge studenter tillgång till studievägledning och yrkesorientering. Universitetet ska också se till att den som avser att påbörja en utbildning har tillgång till den information om utbildningen som behövs.¹ I Umeå universitets vision framgår att universitetet ska attrahera en mångfald av studenter som också gärna återvänder till universitetet senare i livet för att tillägna sig nya kunskaper.² EU:s resolution om livslång vägledning lyfter fram att tillgång till vägledning är viktigt för att stödja och utveckla individens förmåga att hantera sin karriär och därmed främja livslångt lärande.³

För att möta dessa behov krävs en tydligt organiserad studievägledning vid Umeå universitet som har kompetens, förutsättningar och verktyg för att kunna tillhandahålla vägledning och stöd med hög kvalitet.

Handläggningsordningens syfte är att säkerställa att alla studenter och personer som avser att påbörja en utbildning erbjuds studievägledning med likvärdig tillgänglighet och kvalitet. Ett ytterligare syfte är att tydliggöra för studenter, anställda, chefer och universitetets utsedda studievägledare vad rollen och ansvaret som universitetsgemensam respektive lokal studievägledare innebär. Handläggningsordningens primära mottagare är anställda.

Styrdokumentet bedöms få positiva konsekvenser för jämställdheten vid universitetet. Studievägledning är en viktig del av universitetets arbete med att motverka könsbundna studieeval samt genom studievägledning bidra till breddat deltagande och högre genomströmning. Ett systematiskt arbete med styrdokument för studievägledning bedöms även ha en positiv inverkan på studenters möjligheter att studera på lika villkor.

I styrdokumentet har student-, arbetsmiljö-, internationaliserings-, tillgänglighets- och hållbarhets- och samverkansperspektiven integrerats.

3. Definitioner och avgränsningar

Studievägledning är en processinriktad verksamhet som har som mål att underlätta för människor att fatta beslut om utbildning, yrke och karriär samt stärka individers förmåga att kontinuerligt hantera förändringar och övergångar i studie- och arbetsliv. Det personliga vägledningssamtalet syftar till att ge individen ökad självinsikt och nya kunskaper om alternativa möjligheter i studie- och arbetsliv. Med *studievägledning* avses här den verksamhet som bedrivs av universitetets särskilt utsedda studievägledare på universitetsgemensam och lokal nivå. För att kvalitetssäkra

¹ Högskoleförordningen (1993:100) 6 kap. 3§

² Vision och strategier för 2020-2025. Kvalitetssystem för utbildning FS 1.1-1324-18 (studievägledning återges under rubrik 1.6 Läranderesurser och studentstöd)

³ Council Resolution on better integrating lifelong guidance into lifelong learning strategies och ELGPN, European lifelong guidance policy network, verktyg nr 3 Evidensbas om livslång vägledning

UMEÅ UNIVERSITET

och tydliggöra studieväglarrollen ska benämningen *studieväglare* endast användas för anställda som arbetar med studievägledning i enlighet med den här handläggningsordningen.

En anställd som har uppdrag som studieväglare kan även inneha andra studentstödande roller exempelvis som kontaktperson för studenter med funktionsnedsättning, internationell kontaktperson eller kontaktperson för tillgodoräknande. Uppdrag som program- respektive ämnesväglare kan kombineras.

Studieväglarrollen ska i möjligaste mån inte kombineras med rollen som examinator.⁴ Kombinationer av uppdrag som är av de slagen att det kan uppstå intresse- eller förtroendekonflikter ska undvikas. En student kan aldrig vara studieväglare för sina medstudenter.

Med *student* avses i denna handläggningsordning antagna och registrerade svenska och internationella studenter som bedriver studier på grund- och avancerad nivå. I begreppet *personer som avser påbörja en utbildning* inkluderas alla andra personer som kontaktar studieväglare med frågor om utbildning eller yrkesliv.

4. Allmänna riktlinjer för studievägledning

Studievägledning vid Umeå universitet ska:

- ha likvärdig kvalitet och tillgänglighet (se 5.1),
- vara en processinriktad verksamhet som stödjer och underlättar studentens väg genom utbildningen och därmed bidrar till hög genomströmning och breddat deltagande.
- arbeta med metoder som innebär ett stöd för livslångt lärande och hjälper studenten till ökad kunskap om egna resurser, karriärkompetenser och utbildningens möjligheter,
- aktivt främja och bredda rekryteringen till högskolan,⁵ och
- arbeta normkritiskt och utmana stereotypa föreställningar om studie- och yrkesval.⁶

Studieväglare vid universitetet följer intresseföreningen Sveriges väglarförenings ”Etisk deklaration och etiska riktlinjer för studie- och yrkesvägledning”.

5. Ansvar

5.1 Övergripande ansvar

I uppdraget som alla studieväglare vid Umeå universitet har ingår att:

- ge information och vägledning om utbildningar inklusive tillträdesregler inför studie- och karriärval
- ge vägledning och stöd till studenter när det gäller studieplanering under studierna
- medverka aktivt i universitetets arbete för breddad rekrytering och breddat deltagande genom förebyggande, stödande och uppföljande insatser

⁴ Med examinator avses den lärare som enligt 18 § 6 kap. högskoleförordningen (1993:100) utses att besluta om betyg på kurs.

⁵ Högskolelag (1992:1434)

⁶ Diskrimineringslagen 3 kap 15-17§§

UMEÅ UNIVERSITET

Studievägledare ska vara tillgängliga för vägledning genom personliga möten i universitetets lokaler samt via telefon och e-post. För att studievägledning ska vara tillgänglig för alla ska i möjligaste mån även vägledning via digitala verktyg erbjudas.

Det ska vara lätt för studenter och personer som avser påbörja utbildning att få tydlig information om vart man kan vända sig för studievägledning på universitetsgemensam och lokal nivå. Studievägledare ansvarar för att se till att information om hur, var och när man kan få studievägledning finns tillgänglig på universitetets webb, för studenter, personer som avser påbörja utbildning och för annan berörd personal.⁷

5.2 Universitetsgemensam studievägledning

Universitetsdirektören ansvarar för att universitetet tillhandahåller universitetsgemensam studievägledning. Chef för Studentcentrum ansvarar för att universitetsgemensamma studievägledare ges förutsättningar att arbeta i enlighet med denna handläggningsordning.

Universitetsgemensamma studievägledare ska särskilt:

- tillhandahålla studievägledning och övergripande information om högskolestudier och universitetets utbildningsutbud för studenter och personer som avser påbörja utbildning.
- ge information och vägledning till personer som vill ansöka till utbildning med behörighet genom reell kompetens.
- samordna ett studievägledarnätverk inom universitetet för informations- och erfarenhetsutbyte samt för att främja samsyn och likvärdighet i frågor som rör studievägledning.
- samordna viss gemensam kompetensutveckling för universitetets studievägledare.

5.3 Lokal studievägledning

Fakulteter och Lärarhögskolan har ett övergripande ansvar för att det finns lokal studievägledning för alla utbildningsprogram och kurser inom fakulteten samt att studievägledningen är likvärdig för alla studenter vid fakulteten. Ansvarig chef ansvarar för att lokala studievägledare ges förutsättningar att arbeta i enlighet med denna handläggningsordning.

Lokala studievägledare ska särskilt:

- tillhandahålla program- respektive ämnesspecifik studievägledning och information om studie- och karriärvägar för studenter och personer som avser påbörja utbildning.
- ge vägledning och stöd för studenter vid programmet respektive ämnet eller huvudområdet.
- arbeta med systematisk uppföljning av studenternas studieresultat samt vid behov aktivt söka upp och erbjuda stöd och vägledning till de studenter som avviker från studieplanen.
- ge information och vägledning till studenter som vill ansöka om tillgodoräknande.
- erbjuda vägledning inför studenters övergång till arbetslivet.
- samverka med andra centrala och lokala studentstödande funktioner i syfte att säkerställa att alla studenter ges så bra förutsättningar som möjligt att genomföra sina studier.
- delta i kompetensutvecklingsinsatser och nätverksträffar som universitetet arrangerar.

⁷ Infocenter samt berörd personal inom programmet respektive institutionen eller motsvarande

UMEÅ UNIVERSITET

6. Studievägledares kompetens

Studievägledare på universitetsgemensam nivå ska ha studie- och yrkesvägledarexamen eller motsvarande. För lokala studievägledare krävs akademisk examen på grundnivå och kunskaper inom aktuellt utbildningsområde eller studie- och yrkesvägledarexamen alternativt har erhållit motsvarande kompetens.

Studievägledningens kompetensområde är brett och uppdraget kan omfatta behov av kompetens inom följande eller delar av följande områden: karriärteori och vägledningsmetodik, tillträdesfrågor, svensk och utländsk förutbildning, regelverk för utbildning, etiska förhållningssätt, utbildningsväsendet samt arbetsmarknad och karriärvägar. Eftersom utbildningsutbud, arbetsmarknad, regelverk och vägledningsmetoder förändras med tid ska studievägledaren ges utrymme inom uppdraget för kontinuerlig kompetensutveckling.

7. Uppdragets omfattning

Omfattningen av ett studievägledaruppdrag ska anpassas till hur många studenter (inräknat internationella) som ingår i ansvarsområdet, den aktuella utbildningens utformning och studenternas behov. Därutöver behöver studievägledaruppdraget anpassas till hur många förfrågningar som normalt kommer från personer som avser påbörja utbildning och hur tidsmässigt omfattande dessa ärenden vanligtvis är. Vägledarens kunskap och erfarenheter bör tas tillvara vid utvecklings- och utvärderingsarbete genom medverkan i exempelvis programkommittéer, programråd eller motsvarande.